

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Education and Communication

UTBILDNINGSPLAN
**Ämneslärarprogrammet med inriktning mot
gymnasieskolan (Sv), 300 högskolepoäng**

Programstart: Hösten 2020

UTBILDNINGSPLAN

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan (Sv), 300 högskolepoäng

Teacher Education for Upper Secondary Education (Sw), 300 credits

Programkod:	LASE7	Programstart:	Hösten 2020
Fastställd av:	VD 2017-03-21	Utbildningsnivå:	Grundnivå och avancerad nivå
Reviderad av:	VD 2020-02-05		
Version:	4		
Diarienummer:	§ 20/012		

Examensbenämning

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Degree of Master of Science in Upper Secondary Education

Programbeskrivning

Läroutbildningen är en akademisk professionsutbildning. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, främja ett vetenskapligt förhållningssätt samt förbereda för en kommande yrkesutövning och fortsatt professionell utveckling. Utbildningen omfattar 300 högskolepoäng och examen avläggs på avancerad nivå.

Utbildningen riktar sig mot undervisning i gymnasieskolan i två valda skolämnen. Under utbildningen får studenten möjlighet till ämnesfördjupning samtidigt som studenten har kontakt med skolans vardag genom den verksamhetsförlagda utbildningen. Utbildningen utgörs till största delen av ämnesstudier, där studenten väljer ämneskombination. Studenten läser 120 högskolepoäng i ett fördjupningsämne och 90 högskolepoäng i ytterligare ett ämne. Under studietiden läser studenten även kurser i bland annat lärande, utveckling, konflikthantering och ledarskap.

Läroutbildningen ska förbereda för ett yrkesliv som innebär krav på fortgående professionell utveckling av den egna kompetensen liksom krav på pedagogisk utveckling av verksamheten. Läroutbildningen ska dessutom utveckla ledarskaps- och samarbetsförmåga. Utbildningen ska ge kunskaper om styrdokument och verksamhetsmål samt förmåga att, i en målstyrd verksamhet och i samverkan med andra, analysera, planera och utvärdera verksamheten.

Ämneslärarprogrammets uppläggning och innehåll syftar till att möta de krav och uppnå de mål som anges i högskoleförordningen (1993:100, bilaga 2; SFS 2011:688).

Mål

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten:

Kunskap och förståelse

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation och villkor, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll

Utbildningen omfattar följande tre områden:

- utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng
- verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng
- ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 210 högskolepoäng

Utbildningsvetenskaplig kärna (UVK)

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar 60 högskolepoäng på såväl grund- som avancerad nivå. Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anknyter till kommande yrkesutövning och omfattar följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna
- läroplansteori och didaktik
- vetenskapsteori och forskningsmetodik
- utveckling, lärande och specialpedagogik
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap
- bedömning och betygsättning
- utvärdering och utvecklingsarbete

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

VFU omfattar 30 högskolepoäng, och ska genomföras i en verksamhet som är relevant för studentens inriktning. 15 högskolepoäng riktas mot innehållet i den utbildningsvetenskapliga kärnan och 15 högskolepoäng mot ämnesstudierna. Genom de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen kopplas utbildningen samman med den kommande yrkesverksamheten. Studenten får praktisk erfarenhet av, övning i, och förberedelse för sin kommande yrkesverksamhet.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Inom ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan vid Högskolan i Jönköping ges följande ämnesfördjupningar:
Engelska, Historia, Religionsvetenskap, Samhällskunskap, Svenska

Fördjupningsämne 1 (Svenska) ska omfatta en fördjupning om 120 högskolepoäng och fördjupningsämne 2 ska omfatta 90 högskolepoäng. Ämnesstudierna ska ha en tydlig ämnesdidaktisk prägel och inkludera metodik för att på bästa sätt förbereda studenterna för det kommande yrket. Observera att ämnesstudier i Samhällskunskap och Svenska alltid måste omfatta 120 högskolepoäng.

Ämneslärarprogrammet innehåller två examensarbeten om 15 högskolepoäng vardera och skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Examensarbetena styrs av examensmålen, vilket innebär att de ska ha en professionsanknytning. De ska bidra till en vetenskaplig förståelse, förberedelser inför yrket och kunskapsutveckling inom ämnesteorin och ämnesdidaktik.

Progression

Programmet omfattar kurser som är placerade i en studiegång som sammantaget bidrar till att successivt utveckla förmågan att arbeta självständigt som ämneslärare i gymnasieskolan. Progression sker både inom det vetenskapliga och det professionella fältet. Progression av kurser sker utifrån gällande examensmål dels inom grundnivå, dels mellan grundnivå och avancerad nivå.

Terminsöversikt

Termin 1: Utbildningsvetenskaplig kärna I inkl. verksamhetsförlagd utbildning

- Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund och verksamhetsförlagd utbildning I, 15 hp
- Lärande och utveckling för ämneslärare, 7,5 hp
- Vetenskapliga perspektiv och metoder för ämneslärare, 7,5 hp

Termin 2 - 3: Fördjupningsämne 1

- Svenska 1 - 60 hp

Termin 4 - 5: Fördjupningsämne 2

- Valbart ämne 1 - 60 hp (Engelska, Historia, Religionsvetenskap)

Termin 6: Utbildningsvetenskaplig kärna II inkl. verksamhetsförlagd utbildning

- Verksamhetsförlagd utbildning II, 7,5 hp
- Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap för ämneslärare, 7,5 hp
- Verksamhetsförlagd utbildning III, 7,5 hp
- Specialpedagogik för ämneslärare, 7,5 hp

Termin 7: Fördjupningsämne 1

- Svenska 61 - 90 hp

Termin 8: Fördjupningsämne 2

- Valbart ämne 61 - 90 hp (Engelska, Historia, Religionsvetenskap)

Termin 9: Utbildningsvetenskaplig kärna III inkl. verksamhetsförlagd utbildning

- Bedömning och betygsättning för ämneslärare, 7,5 hp
- Utvärdering och utveckling och verksamhetsförlagd utbildning IV för ämneslärare, 15 hp
- Skolans uppdrag och lärarens profession i ett föränderligt samhälle för ämneslärare, 7,5 hp

Termin 10: Fördjupningsämne 1

- Svenska 91 - 120 hp

Viss omflyttning och förändring av kurser kan ske så länge det inte påverkar utbildningens innehåll och progression.

Undervisning och examination

För varje kurs i utbildningen finns en särskild kursplan som är det juridiskt bindande dokumentet. Det finns en examinator och ett kurslag för varje kurs, bestående av de lärare som svarar för huvuddelen av undervisningen. Kurslaget har ansvaret för att kursen planeras, genomförs och värderas. Arbetet leds och samordnas av en kursansvarig lärare. Representanter för studenterna ges möjlighet att medverka i kursutveckling. Undervisnings- och examinationsformerna för de kurser som ges inom utbildningen framgår av kursplanerna.

För varje kurs sätts ett sammanfattande kursbetyg. I kursplanen anges hur betyg på olika examinationsmoment vägs samman till ett samlat kursbetyg. Närmare bestämmelser och information om examination och betygsättning återfinns i Bestämmelser och riktlinjer för utbildning vid Jönköping University (BRJU) respektive kursplan samt respektive studieguide.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Historia 1b eller 1a1 och 1a2, Samhällskunskap 1b eller 1a1 och 1a2. Eller: Engelska 6/B, Historia A, Matematik A, Samhällskunskap A, Svenska 3/B eller Svenska som andraspråk 3/B. Dessutom krävs godkänt resultat på antagningsprovet.

Tillgodoräknande

En student som gått igenom delar av högskoleutbildning med godkända resultat vid någon

annan svensk eller utländsk högskola, eller har inhämtat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt, kan efter prövning få detta tillgodoräknat inom ramen för utbildningen. Efter framställan av studenten, innehållande nödvändig dokumentation, fattas beslut om tillgodoräknande kan ske.

Villkor för fortsatta studier

Särskilda förkunskapskrav inom utbildningen anges i respektive kursplan. För VFU gäller att föregående VFU måste vara godkänd.

Examenskrav

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 300, eller när så krävs, 330 högskolepoäng och i övrigt uppfyller kraven för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i enlighet med Högskoleförordningens examensordning (Högskoleförordningen 1993:100, bilaga 2). Utbildningen ska omfatta en fördjupning om 120 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde och en fördjupning om 90 högskolepoäng. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 120 högskolepoäng i dessa ämnen. Inriktningen ges med ämneskombination i Engelska, Historia eller Religionskunskap. Om särskilda skäl föreligger kan andra ämneskombinationer godtas. Kurserna inom programmet (se kursförteckning) ska vara genomförda med godkänt resultat. Även andra kurser med liknande innehåll och omfattning kan efter särskilt beslut av utbildningsledare ingå i examen (se Tillgodoräknande).

Kvalitetsutveckling

Undervisningen skall präglas av studenternas medinflytande och medansvar. Representanter för studenterna skall även beredas plats i tillfälliga arbetsgrupper vilka behandlar frågor som är relevanta för utbildningen.

Efter varje kurs ska en kursvärdering genomföras. Den kursansvarige läraren är ansvarig för att det sker. Kursvärderingen ska genomföras i samråd med undervisande lärare, kursutvecklare och studenter. Den ska inriktas i huvudsak på måluppfyllelse, innehåll, upplägg och relevans för den kommande yrkesutövning. Syftet med kursvärderingen är att det utgör ett underlag för vidareutveckling av kursinnehåll och arbetsformer samt vara till ledning för kommande planering. Sammanfattad och kommenterad kursutvärdering ska göras tillgänglig för studenter.

Övrigt

Utlandsstudier

Högskolan för lärande och kommunikation har flera utbyten med utländska universitet och högskolor. I din utbildning finns möjlighet att förlägga ämnesstudier och VFU utomlands vid något av JU:s partneruniversitet.

Antagningsprov

Antagningen till programmet görs utifrån betyg eller resultat på högskoleprovet i kombination med resultatet från antagningsprovet. Antagningsprovet är obligatoriskt och består av en intervju och en skriftlig reflektionsuppgift som genomförs på plats i Jönköping.

Studieuppehåll

Studenter som har antagits till ett program har platsgaranti på de kurser som ingår i programmet, eller motsvarande kurser, under den tid som motsvarar normal studietid på programmet. En student kan beviljas studieuppehåll om skäl finns. En student som fått studieuppehåll har rätt att återuppta studierna efter uppehållstidens utgång med samma garanti för plats som gällde före studieuppehållet men med reservation för att ändringar av utbildnings- och kursplaner kan genomföras under uppehållstiden.